

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра публічно-правових дисциплін

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«КРИМІНОЛОГІЯ»

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ

ФАКУЛЬТЕТ

D БІЗНЕС, АДМІНІСТРУВАННЯ

ТА ПРАВО

D 8 ПРАВО

Перший (бакалаврський)

Соціально-гуманітарний

Біла Церква-2025

Робоча програма з навчальної дисципліни «Кримінологія» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності Д 8 «Право»/ Укладач С.І. Сімакова Біла Церква: БНАУ, 2025. 26с.

Розробник: С.І. Сімакова, канд. юрид. наук, доцент

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри публічно-правових дисциплін (протокол № 1 від 25.08.2025 р.)

Завідувач кафедри публічно-
правових дисциплін, доцент

О.А. Сокиринська

Схвалено методичною радою соціально-гуманітарного факультету (Протокол № 1 від 26.08.2025 р.)

Голова методичної ради, доцент

І.В. Ковальчук

Гарант ОП «Право»

Канд. юрид.наук, доцент

І.В. Ковальчук

© Біла Церква, БНАУ, 2025

ЗМІСТ

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	4
2. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ	5
3. КОМПЕТЕНТНОСТІ ВІДПОВІДНО ДО СТАНДАРТУ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ D 8 «ПРАВО»	5
4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ	5
5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	6
6. СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ	7
7. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	8
7.1. Лекції	8
7.2. Практичні заняття	9
7.3. Самостійна робота	10
8. МЕТОДИ НАВЧАННЯ	11
9. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ	11
10. ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	12
11. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ	13
12. НАОЧНО-ДИДАКТИЧНЕ І ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ	13
13. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ	14
14. ПИТАННЯ ДО ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ	20

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

За планом 2025-2026 навчального року на вивчення дисципліни «Кримінологія» для денної та заочної форми навчання передбачено 64 академічні години (3 кредитів ECTS), у т.ч. аудиторних –32 годин (лекції – 16, практичні заняття – 16), здача модулів – 30 годин, складання заліку – 2 години.

Опис навчальної дисципліни за показниками та формами навчання наведено у таблиці:

Найменування показників	Шифр та найменування галузі знань, спеціальності, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів, відповідних ECTS – 3	D БІЗНЕС, АДМІНІСТРУВАННЯ ТА ПРАВО	Вибіркова	
Змістових модулів – 3	D 8 ПРАВО	<i>Рік підготовки:</i>	
Індивідуальне науково-дослідне завдання – проєкт за вибором здобувача вищої освіти		3-й	4-й
Загальна кількість академічних годин – 90		<i>Семестр</i>	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 5 самостійної роботи здобувача – 7.		6-й	8-й
	Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти	<i>Лекції</i>	
		16 год.	6 год.
		<i>Практичні</i>	
		16 год.	6 год.
		<i>Самостійна робота (у т.ч. на виконання ІНДЗ)</i>	
		30 год.	
		Підсумковий контроль: залік	
		2 год.	2 год.

Мета вивчення дисципліни: формування у здобувачів вищої освіти першого рівня цілісної та логічно-послідовної системи знань кримінологічної теорії, вироблення навичок організації конкретних кримінологічних досліджень та розробки заходів попередження (профілактики) окремих видів злочинів.

2. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Підґрунтям для ефективного оволодіння навчальною дисципліною є попереднє опанування дисциплін юридичного спрямування таких як: «Конституційне право», «Адміністративне право», «Кримінальне право».

3. КОМПЕТЕНТНОСТІ ВІДПОВІДНО ДО СТАНДАРТУ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ D 8 «ПРАВО»

ЗК 1. Здатність до абстрактного, логічного та критичного мислення, аналізу і синтезу

ЗК 3 Знання і розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності

ЗК 7 Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями

СК 2 Знання і розуміння ретроспективи формування правових та державних інститутів.

СК 3 Повага до честі і гідності людини як найвищої соціальної цінності, розуміння їх правової природи

СК 12 Здатність аналізувати правові проблеми, формувати та обґрунтовувати правові позиції.

СК 13 Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань у професійній діяльності

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ

Символ результатів навчання за спеціальністю D Право відповідно до освітньо-професійної програми	Результати навчання з дисципліни
ПРН 3. Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел.	3.1. Під час вивчення навчальної дисципліни Кримінологія навчитися ефективно проводити збір та інтегрований аналіз матеріалів для розуміння причин злочинності, її структури, тенденцій та методів профілактики.
ПРН9. Самостійно визначати ті обставини, у з'ясуванні яких потрібна допомога, і діяти відповідно до	9.1. Під час вивчення навчальної дисципліни «Кримінологія» дуже важливо вміти самостійно визначати обставини, які потребують додаткового з'ясування, і застосовувати відповідні дії на основі отриманих рекомендацій. Це ключова навичка для формування аналітичного мислення правника.

отриманих рекомендацій.	
ПРН 17. Працювати в команді, забезпечуючи виконання завдань команди.	17.1. Робота в команді з навчальної дисципліни «Кримінологія» — це важливий елемент розвитку практичних навичок правника. Командна взаємодія дає змогу краще зрозуміти складні теми, об'єднати різні точки зору, та ефективніше збирати й аналізувати матеріал. Робота в команді забезпечується шляхом виконання ситуативних задач чи завдань, які дає викладач.

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «КРИМІНОЛОГІЯ»

Змістовий модуль 1. Поняття Кримінології та її основних складових

- 1.1. Поняття, завдання, функції кримінології у системі юридичних наук.
- 1.2. Методика кримінологічних досліджень
- 1.3. Поняття злочинності та її показники. Латентна злочинність.
- 1.4. Правова статистика і її застосування у кримінології
- 1.5. Індивідуальна злочинна поведінка
- 1.6. Віктимологічний аспект конкретного злочину
- 1.7. Кримінологічне планування і прогнозування попереджувальної діяльності

Змістовий модуль 2. Злочинність у різних проявах суспільного життя та її профілактика (Module 2 Crime in various aspects of social life and its prevention)

- 2.1. Злочинність у сфері економіки та її профілактика (Economic crimes and its prevention)
- 2.2. Злочинність пов'язана з незаконним обігом наркотичних засобів та її профілактика (Crime related to the illicit drug trafficking and its prevention)
- 2.3. Жіноча злочинність та її профілактика (Female delinquency: key concepts and prevention)
- 2.4. Злочинність неповнолітніх та її профілактика (Juvenile delinquency: key concepts and prevention).

6. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин										
	денна форма						заочна форма				
	Усього	у тому числі					усього	у тому числі			
		<i>Л</i>	<i>П</i>	<i>ЛБ</i>	<i>Інд</i>	<i>СРС</i>		<i>Л</i>	<i>П</i>	<i>ЛБ</i>	<i>Інд</i>
Змістовий модуль 1. Поняття Кримінології та її основних складових											
Тема 1.1	6	2	2			2	2	2			
Тема 1.2	6	2	2			2	2	2			
Тема 1.3.	6	2	2			2	2	2			
Тема 1.4	6	2	2			2	2	2			
Тема 1.5	6	2	2			2	2	2			
Тема 1.6.	6	2	2			2	2	2			
Тема 1.7.	6	2	2			2					
Разом за змістовим модулем 1	42	14	14			14	12	6	6		
Змістовий модуль 2. Злочинність у різних проявах суспільного життя та її профілактика (Module 2 Crime in various aspects of social life and its prevention)											
Тема 2.1	5	1				4					
Тема 2.2	5	1				4					
Тема 2.3	5		1			4					
Тема 2.4.	5		1			4					
Разом за змістовим модулем 2	20	2	2			16					
Усього годин	64	16	16			58	14	6	6		

Примітка: Примітка : (для денної форми навчання – складання заліку 2 години), (для заочної форми навчання – складання заліку 2 години; кількість груп - 2)

7. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

7.1. Лекції

Тема і зміст лекції	К-ть годин
<i>Змістовий модуль 1. Поняття Кримінології та її основних складових</i>	
1.1. Поняття, завдання, функції кримінології у системі юридичних наук. Історія розвитку та сучасний стан кримінології. Система кримінології. Предмет кримінології.	2
1.2. Методика кримінологічних досліджень. Використання основних методів під час кримінологічних досліджень	2
1.3. Злочинність та її показники. Латентна злочинність. Причини та умови злочинності. Протидія злочинності. Особа злочинця. Соціальне та біологічне в особі злочинця	2
1.4. Правова статистика і її застосування у кримінології. Етапи статистичного дослідження у кримінології. Значення правової статистики.	2
1.5.Індивідуальна злочинна поведінка. Види індивідуальної злочинної поведінки.	2
1.6. Віктимологічний аспект конкретного злочину. Поняття віктимології. Поняття жертви злочину, потерпілого від злочину.	2
1.7.Кримінологічне планування і прогнозування попереджувальної діяльності. Етапи попереджувальної діяльності. Значення кримінологічного планування та прогнозування.	2
Разом за змістовий модуль 1	14
<i>Змістовий модуль 2. Злочинність у різних проявах суспільного життя та її профілактика (Module 2 Crime in various aspects of social life and its prevention)</i>	
2.1.Economic crimes and its prevention. Concept of economic crime and new trends in economic crime control. Economic delinquency : main issues in Ukraine. Corruption as one of the causes and factors of criminal economic offences in Ukraine	1
2.2. Crime related to the illicit drug trafficking and its prevention. Concept of drugs in Ukraine and their types. Measures to combat drug abuse. Exemption from criminal liability.Ukraine’s International cooperation in the field of drugs.The Strategy of the State Policy Regarding Drugs (Narcotics) until the year 2025	1
2.3. Female delinquency: key concepts and prevention. Criminological characteristics of female delinquency. Causes and factors of female delinquency. Measures to prevent female delinquency. Domestic violence	
2.4. Juvenile delinquency: key concepts and prevention. Criminological characteristics of juvenile delinquency. Causes and factors of juvenile delinquency. Juvenile delinquency control measures.	
Разом за змістовий модуль 2	2
Всього	16

7.2. Практичні заняття

Тема і зміст практичного заняття	К-ть годин
Змістовий модуль 1. Поняття Кримінології та її основних складових	
Тема 1.1. Поняття, завдання, функції кримінології у системі юридичних наук	2
Тема 1.2. Методика кримінологічних досліджень	2
Тема 1.3. Злочинність та її показники. Латентна злочинність	2
Тема 1.4. Правова статистика і її застосування у кримінології	2
Тема 1.5. Індивідуальна злочинна поведінка	2
Тема 1.6. Віктимологічний аспект конкретного злочину	2
Тема 1.7. Кримінологічне планування і прогнозування попереджувальної діяльності.	2
Разом за змістовий модуль 1	14
Змістовий модуль 2. Злочинність у різних проявах суспільного життя та її профілактика (Module 2 Crime in various aspects of social life and its prevention)	
Тема 2.1. Злочинність у сфері економіки та її профілактика (Economic crimes and its prevention)	
Тема 2.2. Злочинність пов'язана з незаконним обігом наркотичних засобів та її профілактика (Crime related to the illicit drug trafficking and its prevention)	
Тема 2.3. Жіноча злочинність та її профілактика. (Female delinquency: key concepts and prevention).	1
Тема 2.4. Злочинність неповнолітніх та її профілактика. (Juvenile delinquency: key concepts and prevention).	1
Разом за змістовий модуль 2	3
Всього	16

7.3. Самостійна робота

Зміст	К-ть годин
<p>Опрацювання літератури, що визначають основні положення кримінології. <i>Теоретичні завдання:</i> – Проблеми кримінології та шляхи їх вирішення. - Структура кримінології (у формі візуального узагальнення – схема, таблиця, інфографіка тощо).</p>	2
<p>Добір і самостійне опрацювання джерел з історії кримінології за вибором здобувачів освіти.</p>	2
<p><i>Дослідницькі завдання:</i> Дослідити та описати стан злочинності в регіоні в якому ви проживаєте за 2024/2025\2026 р.р. визначити, які злочини переважають і чому.</p>	2
<p><i>Практичне завдання:</i> Розробити структурну схему запобігання майновим злочинам в регіоні в якому ви проживаєте/ Розв’язати ситуативні задачі за поданими умовами</p>	2
<p><i>Практичні (кейсові) завдання</i> – Охарактеризуйте стан вчинення злочинів жінками, чоловіками, неповнолітніми в регіоні де ви проживаєте; – опишіть способи профілактики майнових злочинів, які повинні застосовувати працівники Національної поліції, щоб запобігти вчиненню злочинів даного виду; – складіть план роботи офіцера громади на 2023 р. (кількість заходів по роботі з попередження злочинів та прфілактична робота з населенням)</p>	2
<p><i>На одній із запропонованих платформ : Prometheus, Coursera, EdX, Український інститут прав людини (Ukrainian Institute for Human Rights), Open University (Відкритий університет), Міжнародний центр навчання з прав людини, LinkedIn Learning студент може пройти курси з Кримінології і отримати сертифікат.</i></p> <p><i>Приклад : Онлайн курси у сфері кримінальної юстиції. Експертний цент з прав людини. Злочин, справедливість та суспільство. https://ecpl.com.ua/news/onlayn-kursy-u-sferi-kryminal-noi-iustytzii/</i></p> <p><i>Приклад : Електронний ресурс https://osvita.diia.gov.ua. Обережно! Кібершахраї (https://osvita.diia.gov.ua/courses/attention-cyber-fraudsters)</i></p> <p><i><u>Такий вид роботи викладачем може буде зарахований, як самостійна (індивідуальна) робота студента. Крім цього такий вид роботи дає можливість закрити пропущені заняття з дисципліни.</u></i></p> <p><i>Примітка : тема наданого сертифікату повинна відповідати темам (модулям), які студент пропустив з певних причин.</i></p>	10
Всього	30

Примітка: У розрахунку годин на виконання самостійної роботи передбачено час на виконання ІНДЗ (*4 год.)

8. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Навчання гармонійно поєднує теоретичну й практичну складові (лекційні й практичні заняття). Передбачено, що всі форми організації навчання є практико зорієнтованими, оскільки повноцінно реалізують мету студентоцентрованого навчання – активізувати пізнавально-творчу діяльність здобувачів вищої освіти, організувати суб'єктно-суб'єктну взаємодію. Тому під час їх проведення використовуються елементи і прийоми: критичного мислення, дискусії, мозкового штурму.

В умовах змішаної та дистанційної моделей навчання, коли взаємодія з викладачем відбувається за допомогою застосунків Zoom чи Google Meet для відеоконференцій, освітньої платформи Moodle BNAU для виконання самостійних дослідницьких і підсумкових тестових завдань, файлообмінних соціальних мереж Telegram, Viber, інтерактивна складова навчання здобувачів вищої освіти доповнюється іншими застосунками для зворотного зв'язку: google-форми для опитувань, Google Classroom тощо.

9. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Поточний контроль з навчальної дисципліни включає *поточне, тематичне оцінювання* (з тем, визначених для аудиторного обговорення і самостійного опрацювання) та модульний контроль (усього 2).

Поточний і тематичний контроль передбачає оцінювання:

- результатів аналізу навчально-методичних і довідкових матеріалів;
- участі в дискусії під час лекційних занять;
- підготовки виступу до занять із презентацією (чи без);
- підготовки індивідуальних завдань за вибором здобувачів вищої освіти;
- виконання творчих завдань на основі перегляду медіатекстів (лекцій іноземною мовою) з теми обговорення тощо.

Модульний контроль проводиться у тестовій комбінованій формі (комп'ютерне чи на паперових носіях) та виконання проєктного/творчого завдання (усно/письмово). Кількість отриманих балів з кожного виду навчальних робіт за різними формами поточного контролю виставляється після кожного контрольного заходу. По завершенню 6-го семестру – залік.

10. ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Бали на практичному занятті здобувачі вищої освіти отримують за виконанні практичні завдання, опрацювання джерел, командні проєкти, презентації, активність під час дискусій і виконання практичних завдань.

Бали за самостійну роботу враховують: виконання дослідницьких і творчих завдань індивідуально й колективно, результативну практичну роботу в групі, опрацювання навчально-методичних і довідкових джерел, аналіз законодавства, виконання і захист проєктів, презентації, активність самостійної пошукової роботи.

Під час модульного контролю передбачені комплексні засоби оцінювання (усно й письмово, під час виконання тестових завдань, дослідницьких і творчих, захисту проєктів тощо), у тому числі комп'ютерно орієнтовані.

11. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінювання здобувачів освіти здійснюється за результатами поточного (практичні заняття, самостійна робота) та рубіжного (модульного) контролів за десятибальною шкалою – «1», «2», «3», «4» ... «10».

1 бал оцінювання (з заокругленням до цілого числа) відповідає 10 % правильних тверджень у разі усної відповіді, відповідей у тесті, виконаних завдань тощо.

Бали з модульного контролю нараховуються за виконання модульної контрольної роботи.

Відсутність студента на занятті («нб») у розрахунку середнього арифметичного значення (САЗ) приймається як «0».

Результати поточного оцінювання здобувача (за 10-бальною шкалою) виставляються в електронний журнал АСУ БНАУ і автоматично переводяться у 100-бальну шкалу відповідно до розподілу балів за окремі види робіт.

Розподіл балів, що присвоюється здобувачам вищої освіти

Максимально можлива к-ть балів	Практичні заняття	Самостійна робота	Модульний контроль	Підсумковий контроль	Загальний бал
Залік	30	30	40	-	100

Шкала оцінювання успішності здобувачів вищої освіти

За 100- бальною шкалою	За шкалою ECTS	За національною шкалою	
		іспит	залік
90–100	A	Відмінно	Зараховано
82–89	B	Добре	
75–81	C		
64–74	D	Задовільно	
60–63	E		
35–59	FX	Незадовільно (незараховано) з можливістю повторного складання	
1–34	F	Незадовільно (незараховано) з обов'язковим повторним вивченням	

12. ПЕРЕЛІК НАОЧНО-ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ

У процесі вивчення дисципліни використовується система інформаційних ресурсів: дидактичні, програмні, мережа Інтернет, бібліографічні, бібліотечні. Серед них нормативно-правова база (закони, положення, накази): сайт Міністерства внутрішніх справ України, сайт НАБУ, сайт НАЗК, сайт САП, інтернет-ресурси, періодичні видання, наукові праці професорсько-викладацького складу, тези та матеріали наукових конференцій.

Засоби унаочнення та взаємодії:

1. Мультимедійні презентації у програмах Microsoft Office Power Point, Canva.
2. Відеоматеріали з каналу Youtube та публічні відеолекції в записі.
3. Засоби зворотного зв'язку – інтерактивна дошка Padlet, сайт для інтерактивних презентацій і голосування Mentimeter.
4. В умовах дистанційного навчання – застосунки платформи для відеоконференцій Zoom, Google Meet, освітня платформа BNAU MOODLE, Google Classroom.
5. Методичні рекомендації до вивчення дисципліни «Кримінологія» для студентів денної та заочної форм навчання (за кредитно-модульною системою організації навчального процесу) факультету права та лінгвістики (Режим доступу <https://teach.btsau.net.ua/course/view.php?id=714>).
6. Наповненість сайту дистанційного навчання БНАУ (MOODL) (Режим доступу: <https://teach.btsau.net.ua/course/view.php?id=714>).
7. Наукова лабораторія «Правові проблеми запобігання і протидії корупції» (ауд.13).

Необхідне матеріально-технічне забезпечення:

- аудиторного навчання: дошка аудиторна, мебльоване навчальне приміщення, комп'ютерне обладнання (ПК/ноутбук + мультимедійний проектор), Wi-Fi.
- дистанційного: мережа Інтернет, електронні пристрої, у т.ч. персональні.

13. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Кримінологія : навчальний посібник-практикум (для здобувачів вищої освіти, що навчаються на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти (081 «Право», 262 «Правоохоронна діяльність») / С.А. Шалгунова, А.М. Орлеан, О.С. Скок, Т.В. Шевченко, Ю.М. Крамаренко, Г.В. Барабаш, Ю.В. Волошина, І.В. Шило / За заг. ред. к.ю.н., доц. С.А. Шалгунової / Дніпро : Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, 2020. 332 с. (<http://criminology.nlu.edu.ua/pidruchniki/>).

2. Бахуринська О. Протидія організованій злочинності: основні кримінологічні та правові проблеми: навчально-методичний посібник-практикум (кримінальне право та кримінологія). Київ. Київський національний університет імені Тараса Шевченка, 2020. с.199 (<https://law.knu.ua/ua/literatura-kafedry-kryminalnoho-prava-ta-kryminolohii>).
3. Roman V. Veresha, Alexander N. Dzhuzha, Dmitry M. Tychyna, Anastasiya O. Dzhuzha. Criminological and victimological support of world and national security during quarantine measures related to the spread of acute respiratory disease COVID-19 caused by coronavirus SARS-CoV-2 (Кримінологічне та віктимологічне забезпечення світової та національної безпеки під час карантинних заходів, пов'язаних із поширенням гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2). JOURNAL OF APPLIED SECURITY RESEARCH. URL: <https://doi.org/10.1080/19361610.2022.2104106>.
4. Левченко Ю.О. Актуальні проблеми діяльності системи органів пробації в умовах воєнного стану. Електронне наукове видання «Аналітичнопорівняльне правознавство» Випуск 2. 2023 С. 450-455. DOI <https://doi.org/10.24144/2788-6018.2023.02.51>.
5. Джужа А. О. Запобігання негативним девіантним проявам у світовій практиці. Українська поліцейська. 2023. № 1. С. 12–16.
6. Сімакова С.І. Антикорупційна експертиза в Україні. Матеріали всеукраїнського круглого столу присвячені до міжнародного дня боротьби з корупцією – м. Біла Церква: БНАУ, 09.12.2022 р. С. 6-7. <http://rep.btsau.edu.ua/handle/BNAU/8737>.
7. Сімакова С.І. Особи похилого віку, як жертви злочинного посягання та прояви їх віктимної поведінки. Людина, кримінологія, наука: матеріали міжнародної наукової конференції, [2-е видання, м. Кишинів], 24 березня 2023 р. С. 209-212. <http://rep.btsau.edu.ua/handle/BNAU/8744>.

8. Сергєєв О.В. (наук. керівник Сімакова С.І.) Торгівля людьми як порушення прав людини: аналіз проблеми та пошук рішень протидії. Молодь – аграрній науці і виробництву. Актуальні питання законодавства: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції здобувачів вищої освіти (Біла Церква, 14 квітня 2023 р.). Біла Церква: БНАУ. 2023. 38-39.
<http://rep.btsau.edu.ua/handle/BNAU/8769>.
9. Сімакова С.І. Інститут пробаційного нагляду в Україні / С.І. Сімакова // Глобальні виклики сьогодення: наука, освіта та технології : матер. Міжнар. наук.-практ. конф. здобувачів вищої освіти та молодих учених: (ЦПР «Педагогічний простір», 14 вересня 2023 р.) Рига. 2023. С. 39-41.(<http://rep.btsau.edu.ua/handle/BNAU/9499>)/.
10. Сімакова С.І. Актуальні питання кібербезпеки в українському суспільстві / С.І. Сімакова // Сучасні загрози глобальній та регіональній безпеці : матер. Міжнар. наук.-практ. інтерн.-конф.: (ГО «ГУЕЦ» , 29 жовтня 2023 р. Одеса, 2023. – С. 191-194. (<http://rep.btsau.edu.ua/handle/BNAU/9493>)
11. Сімакова С.І. Війна, та її вплив на стан злочинність в Україні / С.І. Сімакова // Трансформація правової системи України: виклики сучасності : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. (УДУ імені Михайла Драгоманова, 21 лютого 2024 р.). – Київ, 2024. – С. 378-381. (<http://rep.btsau.edu.ua/handle/BNAU/11391>).
12. Сімакова С.І. Структура характеру індивіда та її вплив на формування неповнолітнього злочинця / С.І. Сімакова // Політичні трансформації сучасного суспільства : Збірник матеріалів V Всеукр. наук.-практ. конф. (ПДАУ, 22 лютого 2024 р.). - Полтава, 2024. - С. 349-352. <http://rep.btsau.edu.ua/handle/BNAU/10533/>
13. Богданевич Д.І. Кримінологічні особливості осіб, які вчиняють умисні вбивства / Д.І. Богданевич, С.І. Сімакова // Молодь – аграрній науці і виробництву. Актуальні питання законодавства : матеріали Всеукр. наук.-практ.

конф. здобувачів вищої освіти (БНАУ, 24 квітня 2024 р.). - Біла Церква, 2024. - С. 6-8. <http://rep.btsau.edu.ua/handle/BNAU/11608>.

14. Васильчук І.Ю. Аналіз причини та наслідків корупції в Україні / І.Ю. Васильчук, С.І. Сімакова // Інноваційні психолого-педагогічні, лінгвістичні та правові засади аграрної науки в умовах міжкультурної аграрної комунікації : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (БНАУ, 03 жовтня 2024 р.) – Біла Церква, 2024. – С. 87-89. <http://rep.btsau.edu.ua/handle/BNAU/12746>.

15. Кириченко В.В. Вплив штучного інтелекту на злочинність в Україні / В.В. Кириченко, С.І. Сімакова // Актуальні питання законодавства : Матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. здобувачів вищої освіти (БНАУ, 23 квітня 2025 р.). – Біла Церква, 2025. – С. 30-32. <http://rep.btsau.edu.ua/handle/BNAU/14180>.

PRIMARY SOURCES

1. Barash, Ye.Y. (2022). Modern means of correction and resocialization of convicted persons. Law Journal of the National Academy of Internal Affairs, 12(1), 41-47.UDC 343 DOI: 10.33270/04221201.41.\

2. Nataliia Barabash, Igor Paryzkyi, Eduard Rasiuk, BohdanTelefanko, OleksiiHumin.The Criminal Law Aspectofthe Violationof Environmental Lawinthecontext of armedaggression against Ukraine. Vol. 40 Núm. 73 (2022) pp. 655-670: Cuestiones Políticas. URL: <https://produccioncientificaluz.org/index.php/cuestiones/article/view/38494>.

3. Roman V. Veresha, Alexander N. Dzhuzha, Dmitry M. Tychyna, Anastasiya O. Dzhuzha. Criminological and victimological supportof world and nationals ecurityduring quarantinemeas uresrelated to the spreadofacuteres piratorydisease COVID-19 causedbycoronavirus SARS-CoV-2 (Кримінологічне та віктимологічне забезпечення світової та національної безпеки під час карантинних заходів, пов'язаних із поширенням гострої респіраторної хвороби COVID-19,

спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2). JOURNAL OF APPLIED SECURITY RESEARCH. URL: <https://doi.org/10.1080/19361610.2022.210410>.

4. Mykytchyk, A. (2021). The role of rule-of-law institutions in ensuring information security of Ukraine. *Amazonia Investiga*, 10(39), 238-244. <https://doi.org/10.34069/AI/2021.39.03.24>.

5. Criminological principles of crime prevention in the field of physical culture and sports of Ukraine. Dzhuzha, Olexandr M Vasylevych, Vitaly V. Telefanko, Bohdan M Filipenko, Nataliia E. DIXI. Volume 23 Issue 2 Article Number 10 DOI 10.16925/2357-5891.2021.02.10 Published JUL-DEC 2021 (Web of Science).

6. Combating credit fraud: experience of Ukraine and some other European Countries. Cherniei Volodymyr, Cherniavskiy Serhii, Dzhuzha Alexander, Babanina Viktoria. *AMAZONIA INVESTIGA*. 2021. Vol. 10 Issue 42. P. 92–102. (Web of Science).

7. Mozol S, Vasylevych V, Poklonskyi A., Poklonska O., Zeleniak P. Regulatory framework for the fight against corruption in the National Police of Ukraine. *Questiones Politicas*. Vol. 39, № 68, 2021. pp. 682-695. Web of Science.

8. Criminal remedies and institutional mechanisms for combating corruption crimes: the experience of Ukraine and international approaches Professor Volodymyr CHERNIEI Professor Serhii CHERNIAVSKYI Associate professor Viktoria BABANINA Associate professor Vita IVASHCHENKO// *Juridical Tribune* Volume 12, Issue 2, June 2022 /DOI: 10.24818/TBJ/2022/12/2.05.

9. Rufanova, V., Shablysty, V., Spilnyk, S., Sydorenko, N., & Mozol, S. (2022). Conflict-related sexual violence as a threat to peace and security of the world. *Amazonia Investiga*, 11(53), 220- 226. <https://doi.org/10.34069/AI/2022.53.05.22>.

10. Rasiuk Eduard, Kovalyova Tetiana, Sopilnyk Rostyslav, Melnychuk Natalia, Kozhyna Alla (2022). Development of Public Administration Ukraine in the field of State Security and Protection of Public Order. *International* 557-564. URL: http://paper.ijcsns.org/07_book/202203/20220372.pdf.

11. Criminal remedies and institutional mechanisms for combating corruption crimes: the experience of Ukraine and international approaches Professor Volodymyr CHERNIEI Professor Serhii CHERNIAVSKYI Associate professor Viktoria BABANINA Associate professor Vita IVASHCHENKO// Juridical Tribune Volume 12, Issue 2, June 2022 /DOI: 10.24818/TBJ/2022/12/2.05.

12. Eduard Rasiuk, VitaliyVasilevich, Vita Ivashchenko, Artem Mikish, Stanislav Mozol. Drug Addictionas a Threat to the Development of Modern Ukrainian Society: Criminological Analysis and Interrelation with Drug Crime. Volume 42 Number 2 (June 2023) of our 'Medicine and Law' Journal. (Scopus).

13. Vita IVASHCHENKO CRIMINAL REMEDIES AND INSTITUTIONAL MECHANISMS FOR COMBATING CORRUPTION CRIMES: THE EXPERIENCE OF UKRAINE AND INTERNATIONAL APPROACHES // INTERNATIONAL CONFERENCE: CONTEMPORARY CHALLENGES IN ADMINISTRATIVE LAW FROM AN INTERDISCIPLINARY PERSPECTIVE - 5 th Edition. May 27, 2022 -Section II. Interdisciplinary Approach in Administrative Sciences in the 21st Century.

REFERENCE LITERATURE

1. Black's Law Dictionary for legal definition. <https://thelawdictionary.org/>
2. Glossary. U4 Anti-Corruption Recourse Centre. <https://www.u4.no/terms>

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. <http://www.nbuv.gov.ua> – бібліотека ім. В.І. Вернадського
2. <http://zakon.rada.gov.ua> – Верховна Рада України
3. <http://www.president.gov.ua> – Президент України
4. <http://www.kmu.gov.ua> – Кабінет Міністрів України
5. <http://www.ccu.gov.ua> – Конституційний Суд України
6. <http://www.scourt.gov.ua> – Верховний Суд України
7. <http://www.scourt.intprof.com> – Судова палата у кримінальних справах
8. <http://www.minjust.gov.ua> – Міністерство юстиції України
9. <http://www.kvs.gov.ua> – Державна пенітенціарна служба України
10. <http://www.reyestr.court.gov.ua> – Єдиний державний реєстр судових рішень

11. http://www.coe.int/t/r/human_rights_court – Європейський Суд з прав людини
12. <http://www.yurincom.com> – Видавництво юридичної літератури
13. <http://legal.com.ua> – Інформаційно-пошукова система по законодавству
14. Бібліотека БНАУ <https://www.culonline.com.ua/> - за логіном bнау та паролем library.
15. Онлайн курси у сфері кримінальної юстиції. Експертний центр з прав людини. Злочин, справедливість та суспільство. <https://ecpl.com.ua/news/onlayn-kursy-u-sferi-kryminal-noi-iustytzii/>.

READING ON THE INTERNET

1. <http://thelawdictionary.org/>
2. <http://www.yandex.ua/clck/jsredir>
3. <https://www.googleadservices.com>
4. <https://www.google.com.ua/url>
5. <https://www.google.com.ua/?gws>
6. https://www.google.com.ua/?gws_rd=ssl
7. http://cis-legislation.com/promo_page
8. <chrome-extension://mhjfbmdgcfjbbpaeojofohoefgihjai/index.html>
9. <http://www.academia.edu/attachments>
10. <http://www.sciencedirect.com/science/article/pi>

14. ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

1. Поняття та визначення кримінології як науки. Предмет науки і його характеристика.
2. Місце кримінології в системі правових наук. Зв'язок кримінології з суспільними та природничими науками.
3. Методологія, функції та завдання кримінології.
4. Система кримінологічної науки. Кримінологічна класифікація Особливої частини кримінології.
5. Виникнення та розвиток кримінології як самостійної науки. Зародження кримінологічної думки.

6. Біологічні концепції причин злочинності. Позитивізм у кримінології (Ч. Ломброзо, Е. Феррі).
7. Соціальні концепції причин злочинності: загальна характеристика.
8. Психологічні та психіатричні теорії причин злочинності.
9. Теорія аномії і її значення для сучасного розуміння причин злочинності. Інтеракціонізм у кримінології. Теорія конфлікту. Теорія стигматизації та диференційного зв'язку.
10. Розвиток кримінології в Україні за радянських часів.
11. Сучасний стан кримінології в Україні.
12. Злочинність : поняття, ознаки та визначення. Відмінність злочинності від злочину.
13. Кількісні показники вимірювання злочинності як соціально-правового явища. Якісні показники вимірювання злочинності. Структура, характер, географія, ціна й інші показники.
14. Поняття латентної злочинності та її різновиди. Негативні наслідки латентної злочинності. Способи визначення латентної злочинності.
15. Загальна характеристика сучасної злочинності в Україні (основні риси та тенденції).
16. Поняття кримінологічної детермінації. Основні причини й умови (чинники) сучасної злочинності в Україні.
17. Причини й умови окремого (одиночного) злочину: визначення та характеристика.
18. Умови, що сприяють учиненню злочинів та умови, що сприяють досягненню злочинного результату (пияцтво, алкоголізм, наркоманія, токсикоманія, проституція та ін.).
19. Обставини несприятливого морального формування особи як джерело індивідуальної злочинної поведінки.

20. Конкретна життєва ситуація, її види та місце в механізмі окремого злочину. Привід і зачіпка до вчинення злочину.
21. Взаємозв'язок між причинами, умовами та конкретною життєвою ситуацією у механізмі індивідуальної злочинної поведінки. Мотивація злочинної поведінки.
22. Поняття особи злочинця та співвідношення із суміжними поняттями (особою підозрюваного, обвинуваченого та ін.).
23. Структура особи злочинця. Основні риси кримінологічної характеристики.
24. Співвідношення соціального та біологічного в структурі особи злочинця. Генезис особистості злочинця.
25. Типологія злочинців.
26. Віктимологія як кримінологічне вчення про жертву злочину та складова частина кримінологічної науки.
27. Предмет, завдання та система кримінологічної віктимології.
28. Віктимізація та віктимність. Поняття та кримінологічне значення віктимності. Поняття та чинники віктимізації.
29. Типологія та класифікація жертв злочинів. Жертва злочину та суміжні поняття.
30. Поняття, визначення, цілі та структура запобігання злочинності.
31. Класифікація запобіжних заходів за масштабом, об'єктами, суб'єктами, призначеністю.
32. Загальносоціальне запобігання злочинності, поняття та характеристика заходів.
33. Спеціально-кримінологічне запобігання злочинності, поняття та загальна характеристика.
34. Індивідуальна профілактика злочинної поведінки.

35. Кримінологічна профілактика як вид спеціально-кримінологічного запобігання злочинності, її структура, характеристика заходів.
36. Відвернення та припинення злочинів як вид спеціально-кримінологічного запобігання злочинності.
37. Організація та управління процесом запобігання злочинності. Практика державного і регіонального планування запобігання злочинності.
38. Об'єкт запобігання злочинності. Криміногенність об'єкта. Класифікація об'єктів.
39. Суб'єкти запобігання злочинності, визначення, ознаки, поняття та загальна характеристика. Система суб'єктів запобігання злочинності в Україні.
40. Поняття та система віктимологічної профілактики злочинів.
41. Методи запобіжного впливу на об'єкт: поняття, класифікація, значення.
42. Правоохоронні органи як суб'єкти запобігання злочинності, їх завдання та загальна характеристика діяльності.
43. Міжнародна боротьба з тероризмом. Транснаціональні та транскордонні злочини.
44. Основні напрями діяльності прокуратури щодо запобігання злочинності.
45. Органи місцевого самоврядування як суб'єкти запобігання злочинності.
46. Органи державного та господарського управління та контролю як суб'єкти запобігання злочинності. Роль засобів масової інформації і громадськості у запобіганні злочинності і корупції.
47. Методологія і методика кримінологічної науки: поняття, відмінність цих понять. Загальна характеристика і класифікація методів кримінологічних досліджень.
48. Загальні та спеціальні методи кримінологічних досліджень, їх класифікація. Етапи кримінологічного дослідження.

49. Статистичні методи збору, аналізу кримінологічної інформації. Суцільне та вибіркоче кримінологічне дослідження. Основні умови вибірки, обсяг вибірки, правила вибірки. Похибка репрезентативності.
50. Конкретно-соціологічні методи збору кримінологічної інформації. Анкетний метод збору інформації. Інтерв'ю як метод кримінологічних досліджень. Спостереження в кримінології.
51. Психологічні методи, що застосовуються в кримінологічних дослідженнях.
52. Вивчення документів як метод одержання кримінологічної інформації. Узагальнення й аналіз кримінологічної інформації.
53. Поняття, види та методи кримінологічного прогнозування (метод екстраполяції та експертних оцінок).
54. Поняття, завдання та види кримінологічного планування (державне та регіональне планування). Етапи кримінологічного планування.
55. Взаємозв'язок злочинності та «фонових» явищ (пияцтво, корупція, наркоманія, токсикоманія, проституція та ін.), які її детермінують.
56. Кримінологічна характеристика рецидивної злочинності та її запобігання.
57. Кримінологічна характеристика та запобігання злочинам у сфері службової та професійної діяльності.
58. Поняття та кримінологічна характеристика професійної злочинності. Детермінація (причини, умови) та запобігання професійній злочинності.
59. Кримінологічна характеристика, детермінація та запобігання злочинів, що вчинені жінками.
60. Кримінологічна характеристика організованої злочинності. Детермінація (причини, умови) та запобігання організованій злочинності.

61. Кримінологічна характеристика корупції як соціального та правового явища в Україні. Загальносоціальні та спеціально-кримінологічні заходи запобігання економічній злочинності.
62. Кримінологічна характеристика злочинності у сфері економіки, її детермінація та заходи запобігання.
63. Кримінологічна характеристика злочинів проти власності. Детермінація та заходи запобігання злочинів проти власності.
64. Кримінологічна характеристика насильницької злочинності проти життя та здоров'я особи. Детермінанти та заходи запобігання насильницьким злочинам проти життя та здоров'я особи.
65. Кримінологічна характеристика злочинів проти громадського порядку та моральності. Запобігання хуліганству.
66. Кримінологічна характеристика злочинів, учинених з необережності, запобігання їм. Загальна характеристика. Детермінація та заходи запобігання злочинності з необережності.
67. Кримінологічна характеристика злочинності неповнолітніх. Детермінація та запобігання злочинності неповнолітніх.
68. Кримінологічна характеристика, детермінація та заходи запобігання злочинності в місцях позбавлення волі.
69. Кримінологічна характеристика, детермінація та заходи запобігання екологічній злочинності.
70. Кримінологічна характеристика, детермінація злочинів проти громадської безпеки. Бандитизм і заходи щодо запобігання йому.
71. Кримінологічна характеристика, детермінація та запобігання злочинам у сфері незаконного обігу наркотичних засобів.
72. Насильство в сім'ї: визначення, різновиди, причини й умови та заходи запобігання його злочинним проявам.

73. Кримінологічна характеристика злочинності проти статевої свободи та статевої недоторканості особи, причини й умови та заходи із запобігання їм.
74. Кримінологічна характеристика злочинності проти волі, честі та гідності особи, її причини й умови і заходи запобігання.